

САДРЖАЈ

УВОД	9
I ОСВРТ НА РАНИЈУ ЛИТЕРАТУРУ О ГАМЗИГРАДУ	11
II ПРИРОДНА СРЕДИНА	17
Морфолошке особине терена (17). Сировине (17). Обрадиво земљиште (18). Вода (18).	
III УРЕЂЕЊЕ ОКОЛНОГ ПРОСТОРА	19
Путеви (19). Насељене површине (22).	
IV ОПИС И АНАЛИЗА ГРАЂЕВИНА	
Општи део	25
Хронолошки оквири (27). Време ископавања (32).	
СТАРИЈЕ УТВРЂЕЊЕ	
<i>Porta decimana</i>	50
Тврђавска врата (33). Осмоугаоне куле (34).	
<i>Правоугаона кула</i>	42
<i>Градски зид и портик</i>	45
<i>Време изградње</i>	48
МЛАЂЕ УТВРЂЕЊЕ	
<i>Porta decimana</i>	33
Вишестране куле (52). Тврђавска врата (60).	
<i>Преобликована осмоугаона кула</i>	74
<i>Градски зид и портик</i>	80
<i>Општа разматрања</i>	
Развој фасада типа градских врата (83). Разнобојност фасаде (86). Печати на опекама (89). Стилска обележја клесаног украса (90).	
ГРАЂЕВИНЕ У УНУТРАШЊОСТИ	
<i>Палата</i>	97
<i>Храм са жртвеником</i>	119
<i>Базилика I и друге истовремене грађевине</i>	127
<i>Невешто зидани станови и базилика II</i>	134
<i>Базилика III</i>	138
V МЕСТО ГАМЗИГРАДА У КАСНОАНТИЧКОМ ГРАДИТЕЉСТВУ ЊЕГОВ ПРОСТОРНИ СКЛОП И НАМЕНА	
ОПШТА РАЗМАТРАЊА	141
Историјске и уметничке прилике (41). Градови и војни логори (148). Виле и замкови (151). Царске палате (155).	

ПРВО НАСЕЉЕ	158
Просторни склоп (158). Главне улице (160), Изграђене површине и отворени проетори (161). Типолошка својства (161). Намена (163).	
ОБНОВА У IV ВЕКУ	163
Промене у просторном склопу (163). Смисао спољашњег изгледа (165). Датовање (167).	
ВРЕМЕ ПРОПАДАЊА	169
ОСНИВАЛАЦ	172
VI КАТАЛОГ АРХИТЕКТОНСКЕ ПЛАСТИКЕ	
КЕРАМОПЛАСТИЧНИ ДЕЛОВИ	177
КАМЕНИ УКРАСИ СА ФАСАДЕ МЛАЂЕГ УТВРЂЕЊА	178
КАМЕНИ УКРАСИ СА ГРАЂЕВИНА У УНУТРАШЊОСТИ	206
ОБЛОГА ОД КАМЕНА	214
Преглед илустрација по бројевима архитектонских комада	217
RESUME	219
<i>Introduction (219). I Aperçu des ouvrages antérieurs traitant de Gamzigrad (220). II Ambiance naturelle (220). III Organisation du terrain environnant (220). IV Description et analyse des bâtiments (221). La forteresse plus ancienne (222). La forteresse plus récente (224). Bâtiments intérieurs (228). Le palais (228). Le temple à l'autel (230). La basilique I et les autres édifices contemporains (230). Les habitations rustiques et la basilique II (231). La basilique III (232). V La place de Gamzigrad au sein de l'architecture bas — antique, sa structuration et sa destination (232). Première agglomération à Gamzigrad (234). La restauration effectuée au IVe siècle (236). Époque du déclin (238). Le fondateur de Gamzigrad (238). VI Catalogue de la sculpture architec-tonique (240)</i>	
LISTE DES ILLUSTRATIONS	243
ИНДЕКС	249

Технички уредник: НОВО ЧОГУРИЋ
Лектор: ОЛИВЕРА ЂУРИЋ
Преводилац резимеа: МАРА КОРДИЋ
Насловна страна: МИЛОРАД МЕДИЋ

Фотографије: ВОЈНОГЕОГРАФСКИ ИНСТИТУТ — 13 РАЈКО СИКИМИЋ. — 21, 51; МИЛОРАД МЕДИЋ — 23, 73, 74, 76, 86, 87, 88, 89, 92; НИКОЛА ЖИВКО-ВИЋ. — 41, 45, 46, 65, 75; НАРОДНИ МУЗЕЈ У ЗАЈЕЧАРУ — 43, 64; БРАТИСЛАВ ЛУКИЋ — 69; СРЂАН ЂУРИЋ — 71, 72, 115, 116; ОСТАЛЕ ФОТОГРАФИЈЕ СУ АУТОРОВЕ

Издавач: РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ, Београд, Божидара Аџије 11

Тираж: 1000 примерака

Штампа: ООУР ШТАМПARIЈА „СЛОБОДАН ЈОВИЋ“, Београд, Стојана Протића 52

Књига је штампана средствима Републичке заједнице науке СР Србије и Републичке заједнице културе СР Србије